

GENNEMGANG AF OVERGØDSKNINGSSAGER

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den seneste praksis fra lands- og byretterne antyder, at landmanden kan blive frifundet i de tilfælde hvor de faktiske omstændigheder konkret kan dokumentere, at han ikke har udspreddt gødningen.

TFL 2015.175 V: FEJL VED INDBERETNING AF INDKØBT HANDELSGØDNING

I afgørelse fra Vestre Landsret fra d. 27. januar 2015 (TFL 2015.175 V) der vedrører en landmand, der var tiltalt for overtrædelse af gødningsanvendelseslovens § 5, jf. § 29, stk. 2, ved at have gennemført en gødskning med en samlet tilførsel af 7.236 kg N, der oversteg virksomhedens samlede kvote på 4.889 Kg N med 2.347 kg N.

Landmanden havde oprindeligt indberettet slutlageret i 2007/2008 og startlageret i 2008/2009 til 0 Kg. I forbindelse med et kontrolbesøg i februar 2011 blev man opmærksom på, at noget indkøbt handelsgødning i august 2008 ved en fejl ikke var medtaget i gødningsregnskabet. Der blev derfor udarbejdet et revideret gødningsregnskab for planperioden 2007/2008, som udviste et ultimolager af kvælstof i handelsgødning på -2.457 kg.

Landmanden havde i august måned 2008 indkøbt 9.100 Kg handelsgødning hos et grovvareselskab, som i forbindelse med registreringen begik flere fejl, herunder indberettede købet på et forkert CVR-nummer. Den manglende registrering af det købte handelsgødning medførte, at landbrugskonsulenten indberettede forkert i forbindelse med indberetningen til Plantedirektoratet. Det fik betydning for det oprindelige gødningsregnskab for planperioden 2007/2008. Efter at landbrugskonsulenten blev opmærksom på indberetningsfejlen, indsendte han dokumentation og en ny opgørelse for forbruget af kvælstof i den forlængede planperiode. NaturErhvervstyrelsen var dog af den opfattelse, at landmanden ikke havde sendt tilstrækkelig dokumentation for at handelsgødningen var forbrugt i den forlængede planperiode i 2007/2008.

Byretten finder landmanden skyldig

I byretten gjorde NaturErhvervstyrelsen gældende, at nogle landmænd har et forbrug i den forlængede planperiode, men at det påståede forbrug i den konkrete sag forekommer stort. Der ville derfor kun være mulighed for godkendelse, såfremt der forelå dokumentation for, at det forholdt sig, som landmanden hævdede. I præmisserne for byretsafgørelsen fremgår det, at byretten primært lægger NaturErhvervstyrelsens oplysninger og ikke tiltaltes oplysninger til grund ved afgørelsen, hvorfor landmanden blev fundet skyldig.

Landsretten frifinder landmanden

Vestre Landsret lagde derimod i deres præmisser til grund, at der ikke var grundlag for at tilsidesætte den opgørelse af ultimo lageret af kvælstof i handelsgødning, der fremgår af det reviderede regnskab. Landsretten udtalte, at det efter bevisførelsen var usikkert, i hvilket omfang den handelsgødning, der blev indkøbt i august 2008, blev forbrugt i den forlængede planperiode fra d. 1. august 2008 til d. 30. september 2008.

Det kan herefter ikke anses for bevist, at landmanden havde forbrugt for meget gødning i planperioden 2008/2009. Landsretten frifandt derfor den tiltalte landmand.

BYRETSAFGØRELSE FRA OKTOBER 2015: MODTAGELSE AF HUSDYRGØDNING

At der i retspraksis kan spores tendenser til at landmanden kan blive frifundet i de tilfælde hvor de faktiske omstændigheder konkret kan dokumentere, at han ikke har udspremt gødningen, er siden landsretsafgørelsen blevet bekræftet i en ny byretsafgørelse fra oktober 2015.

Byretssagen fra oktober 2015 omhandlede overtrædelse af gødningsanvendelsesloven, hvor en landmand var tiltalt for ikke at have medtaget en gylleleverance i sit gødningsregnskab for planperioden 2009/2010 (1. august 2009 – 31. juli 2010). Byretten lagde i sagen til grund, at gyllen blev leveret i juli måned 2010, og at den derfor blev henlagt i gylletanken med henblik på senere spredning. Årsagen hertil var, at kornet i juli måned stod højt på markerne, hvorfor der først kunne udbringes gylle efter høst. Det blev i forlængelse heraf ikke fundet bevist, at den gødning, som landmanden modtog i juli 2010, er spredt på landmandens marker i planperioden 2009/2010. Den tiltalte landmand blev derfor frifundet.

Afgørende for byretsagens udfald var den bevismæssige vurdering. NaturErhvervstyrelsen havde i sagen forklaret, at Styrelsen går ud fra, at gødningen er forbrugt, hvis der ikke modtages dokumentation for andet. I den konkrete sag var der tale om en gylleaftale uden betaling mellem parterne, og der forefindes derfor ikke faktura eller lignende i forbindelse med overdragelserne. Der blev alene udfyldt skema B1 (gødningskvittering). Byretten fandt det bevist, at den leverede mængde gylle ikke var blevet spredt i planteåret 2009/2010, og dermed indgik i startlageret for planperioden for 2010/2011. Det måtte derfor antages, at gyllen var blevet spredt i august 2010 - i overensstemmelse med mark- og gødningsplanen.

Gennemgangen af den seneste praksis fra lands- og byretterne antyder, at landmanden kan blive frifundet i de tilfælde hvor de faktiske omstændigheder konkret kan dokumentere, at

landmanden ikke har udsprede gødningen.